

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5242/2021
31.08.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Станоје Филиповић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Слободан Милутиновић, адвокат из ..., ради иселјења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 43/21 од 13.05.2021. године, у седници одржаној дана 31.08.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 43/21 од 13.05.2021. године у одбијајућем делу става првог изреке, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да се са свим лицима и својим стварима исели из стана број .. на седмом спрату – поткровље, стамбене зграде у ..., Улица ... број .. на кп број .. у КО ... и тужиоцу непокретност преда у искључиву државину да је користи до смрти, као и у ставу другом изреке, тако што се тужени **ОБАВЕЗУЈЕ** да тужиоцу накнади трошкове целог парничног поступка у износу од 141.850,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка одлуке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 224/18 од 20.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да се са свим својим стварима исели из стана број .. на седмом спрату – поткровље, стамбене зграде број .. у ..., Улица ... број .. на к.п. број .. у КО ... и да ту непокретност преда тужиоцу у државину да је исти користи сам до своје смрти. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 98.000,00 динара са законском затезном каматом на овај износ који се рачуна почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 43/21 од 13.05.2021. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је усвојена, првостепена пресуда укинута и пресуђено: делимично се усваја тужбени захтев, па се обавезује тужени да тужиоцу, када се за то стекну законски услови престанком изречених мера, преда у судржавину стан у ... у Улици ... број .., стан број .., на седмом спрату – поткровље, док је одбијен тужбени захтев у делу у ком је тужилац тражио да суд обавезе туженог да се са свим лицима и својим стварима исели из предметног стана и тужиоцу ту непокретност преда

у искључиву државину да је користи до смрти. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове првостепеног и другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. ЗПП.

О ревизији тужиоца изјављеној против другостепене пресуде у делу у којем је преиначена пресуда првостепеног суда није одлучено на основу члана 404. ЗПП, јер је одредбом члана 403. став 2. тачка 2. тог закона, прописано да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака.

Одлучујући о ревизији тужиоца на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревидент не наводи ниједну одредбу процесног закона коју је другостепени суд погрешно применио или је није применио и на тај начин учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужиоца као поклонодавца и туженог тада малолетног ББ као примаоца издржавања, закључен је дана 16.05.1995. године, уговор о поклону Ов број 1699/95. Овим уговором поклонодавац је покљонио свом сину кат.парцелу број .. зв. „ВВ“ њива пете класе у површини од 0.10.00ха у КО ... заједно са стамбеном зградом која се састоји од једног одељења димензија 5x4 и изграђеним темељем за стамбену зграду величине 10x9м, као и двособан стан површине 54.95м² у ... у Улици ... број .., на седмом спрату – поткровље, која се води под бројем .., што је поклонопримац, преко свог законског заступника мајке ГГ прихватио са захвалношћу. Чланом 3. уговора констатовано је да поклонодавац АА за себе задржава право доживотног уживања предметног стана, а чланом 4. да је малолетни ББ ступио у државину стана јер се налази у истом домаћинству са поклонодавцем који има право коришћења стана, с тим да после пунолетства, ако буде морао, може из стана удаљити уговарача ББ, те сам стан користити до своје смрти. Решењем РГЗ СКН Лозница од 28.08.2015. године дозвољен је у ЛН .. КО ... упис права доживотног уживања и коришћења стана број .., у корист поклонодавца АА из ... на основу уговора о поклону од 16.05.1995. године. Тужени је власник 1/1 дела некретнина у КО ... – парцеле .., површине 982м², објекта број 1 – породичне стамбене зграде саграђене на истој парцели, као и спорног стана број .. у ... број .. у ..., а његова супруга власник у ½ дела три парцеле које се налазе у КО ... и стамбеног објекта на кат.парцели .. КО ... који није у потпуности завршен. Односи парничних странака су били добри до 2015. године, када су се пореметили, што је довело до вођења више поступака. Решењем П 1224/15 од 08.07.2016. године одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да га је тужени сметао у мирној државини права доживотног уживања стана број .. на седмом спрату зграде у ... у Улици ... број .. и да се туженом наложи да одмах по пријему решења успостави пређашње стање, тако што

ће тужиоцу предати употребљив кључ од улазних врата. Тужилац је 04.09.2015. године поднео захтев ЕДБ за искључење струје због чега је струја била искључена у стану на неколико дана. Правноснажном пресудом К 547/16 од 17.01.2018. године, а по приватној тужби овде тужиоца, против овде туженог и његове супруге и трећег лица оптужени су ослобођени од оптужбе за кривично дело уништење и оштећење туђе ствари из члана 212. став 1. КЗ. Пресудом Прж 3157/18 од 20.02.2018. године тужилац је ослобођен одговорности за прекршај из члана 9. став 1. Закона о јавном реду и миру, а решењем Основног суда у Лозници П2и 192/18 од 19.10.2018. године, усвојен је предлог за продужење хитне мере заштите ОЈТ Лозница Ктр бр.1337/18 и наложено тужиоцу да се привремено удаљи из стана који се налази на адреси пребивалишта и да се уздржи од приступа том стану, као и да не контактира и не прилази ДД. Тужилац у стану који је предмет овог спора има своју собу, тужени му не брани да уђе у стан и користи га, али тужилац кључеве нема.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев јер тужени ни у једном моменту није оспорио право тужиоца да непокретност користи, нити га је на било који начин спречио у коришћењу службености, али да тужилац већ неколико година не користи спорну непокретности и не долази у стан.

Другостепени суд је отворио расправу, укинуо првостепену пресуду и делимично усвојио тужбени захтев за предају спорног стана у судржавину, јер је право плодуюживања у корист тужиоца установљено уговором о поклону из 1995. године, уписано у катастар непокретност 2015. године, те тужилац има право плодуюживања које није престало, а одбио је тужбени захтев да се обавезе тужени да се са свим лицима и својим стварима исели из предметног стана, јер тужени, као члан тужиочевог породичног домаћинства, није проузроковао поремећене односе већ је то учинио тужилац својим понашањем.

По оцени Врховног касационог суда, основано тужилац у ревизији указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је одбио тужбени захтев за иселење туженог и предају стана у искључиву државину тужиоцу.

Уговор о поклону није регулисан нормама позитивног законодавства, већ се на њега примењују правна правила из параграфа 561 до 568 Српског грађанског законика, на основу Закона о неважности правних прописа донетих пре 06.априла 1941. године и за време непријатељске окупације. Српски грађански законик није разликовао различите врсте поклона, па ни поклона под теретом и налогом већ је ту врсту уговора о поклону прописивао Општи имовински законик због чега се у овом случају примењују правна правила предратних грађанских законика. Код уговора о поклону поклонодавац даје поклонопримцу добровољно неку имовинску вредност, а поклонопримац то прима и између уговорних страна постоји сагласност о предмету поклона и воља да се он учини односно прими. Уговор о поклону од 16.05.1995. године је закључен са намером тужиоца да учини поклон са одређеним теретом и налогом, а тужени да прими поклон са теретом и налогом, с обзиром да су се уговарачи споразумно сагласили око уговарања терета и налога. Наиме, у конкретном случају воља странака је била да тужилац учини поклон свом сину, а да задржи право доживотног уживања стана и да му се по стицању пунолетства поклонопримца на његов захтев омогући да стан користи самостално до смрти, што је поклонопримац прихватио. Институт плодуюживања регулисан је у параграфу 374. Српског грађанског законика и представља личну службеност која терети одређену ствар и ограничава

право својине, терети цело послужно добро. Право плодуживања као лична службеност је најшире право употребе туђе ствари и прибирања плодова са ње уз обавезу да се сачува њена суштина. Плодуживалац има право да послужно добро држи, употребљава и прибира са њега плодове, као и да предузима све послове управљања у вези са послужним добром, а своја права да врши са пажњом доброг домаћина. Плодуживалац има овлашћење да сам одреди како ће ствар користити у складу са природом послужног добра. За стицање права плодуживања на непокретностима по основу уговора, као што је у овом случају, потребан је упис у јавну књигу, што је и остварено кроз упис овог права у катастар непокретности 28.08.2015. године. У контексту изнетог, имајући у виду утврђену чињеницу да је тужилац засновао право плодуживања на стану број .. на седмом спрату поткровља стамбене зграде број .. у ..., Улица ... број .., тужилац има право да користи предмет плодуживања становањем у њему, на начин како њему одговара и има право да стан самостално држи и да га употребљава. Стога захтев тужиоца за иселење туженог са свим лицима, стварима и предају стана у искључиву државину тужиоца је основан.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, донео одлуку као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима је донета на основу члана 153, 154. и 165. ЗПП, па су тужиоцу признати потребни трошкови за вођење парнице у износу од 141.850,00 динара и то: 6.000,00 динара за састав тужбе, по 7.500,00 динара за приступ и заступање од стране адвоката на десет одржаних рочишта, по 3.750,00 динара за приступ адвоката на три неодржана рочишта, по 6.000,00 динара за састав два поднеска, 12.000,00 динара за састав жалбе од 13.11.2020. године и 18.000,00 динара за састав ревизије од 02.07.2021. године, на име таксе за тужбу и жалбу по 1.900,00 динара и на име таксе на ревизију 3.800,00 динара.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**